Baka István kedves filmjeit vetítették a Grand Caféban 1998 szeptemberében

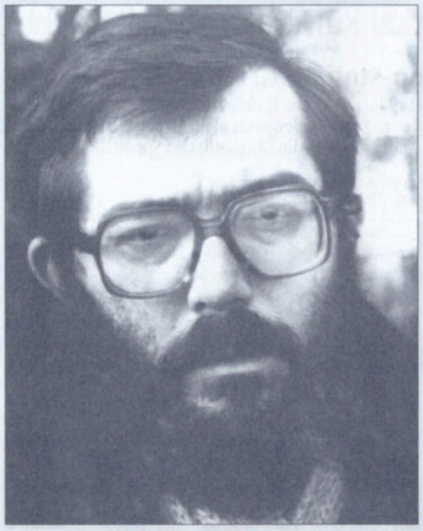

Baka István kedves filmjei

Az idén, július 25-én ünnepelhette volna Baka István 50. születésnapját. Sorsa nem engedte ezt meg, 1995. szeptember 20-án, hosszú betegség után Szegeden hunyt el, abban a városban, ahol életműve kiteljesedett. Úgy hisszük, szegedi költő Baka István, akinek a város hálás lehet, hogy lakóhelyéül választotta. A huszadik század utolsó évtizedeinek nagy összefoglaló költészete az övé, a magyar líra halhatatlan alakja immár.

Költészetét és prózáját a mindenek felett álló zene mellett megihlette olykor-olykor a film is. Talán azért, mert ars poeticájának legfontosabb része a költői képben való hit, a versbeszéd és a képek, látomások egymást érintése, egymástól függése, összetartozása.

Baka István művei és a róla szóló írások olvashatók az Interneten: http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/exhib/baka/index.html

9.: **A hetedik pecsét** *(Det Sjunde Inseglet)* írta és rendezte: Ingmar Bergman 1956., svéd, ff, feliratos, kép: Gunnar Fischer, szereplők: Max von Sydow, Gunnar Björnstrand, Bibi Andersson

A lovag és a halál sakkozik Bergman költői szépségű filmjében. Mint a rendező korai alkotásaiban, itt is az Istent hiába kereső ember áll az apokaliptikus képek uralta világban.

16.: **Tükör** *(Zerkalo)* rendezte: Andrej Tarkovszkij, 1975., orosz, színes, feliratos, írta: Alekszandr Misarin, Andrej Tarkovszkij, kép: Georgij Rerberg, zene: Johann Sebastian Bach, Giovanni Battista Pergolesi, Henry Purcell, szereplők: Margarita Tyerehova, Alla Gyemidova, Ignat Danyilcev, Anatolij Szolonyicin, Oleg Jankovszkij, Arszenyij Tarkovszkij (narrátor)

Az önéletrajzi ihletettségű filmben elhangzanak a rendező édesapjának, Arszenyij Tarkovszkijnak versei. A film legszebb, legáttetszőbb pillanatai ezek, mert általuk a rendező az orosz kulturális hagyomány legmélyét érinti. Baka István, aki az orosz költészet rajongója és egyik leghivatottabb magyar tolmácsolója volt, önálló kötetben jelentette meg Arszenyij Tarkovszkij fordításait, és saját verseiben is megidézi apát és fiát.

Arszenyij Tarkovszkij versei. Fordította: Baka István = Budapest, 1988., Európa Kiadó
Baka István: Tájkép fohásszal. Versek 1969-1995. = Pécs, 1996., Jelenkor Kiadó
Vadszőlő. Arszenyij Tarkovszkij emlékének
Változatok egy orosz témára
Orosz szonettek

23.: **A szép fogolynő** *(La belle captive)* írta és rendezte: Alain Robbe-Grillet, 1984., francia, színes, feliratos, kép: Henri Alekan, szereplők: Daniel Mesquich, Gabrielle Lazure, Gyrielle Claire, Daniel Emilford

A vámpír témát kisregényében *(Kisfiú és a vámpírok)* és drámájában *(Korinthoszi menyasszony)* dolgozta fel Baka István. A közvetlen inspirációt Murnau ősvámpír filmje mellett *A szép fogoly nőtől* kapta, mely Goethe Korinthoszi menyasszony című balladájának motívumait használja fel.

30.: **Elfelejtett ősök árnyai** *(Tyenyi zabitih predkov)* írta és rendezte: Szergej Paradzsanov, 1964., ukrán, színes, feliratos, kép: Jurij Iljenko, főszereplő: Nyina Aliszova

Talán legkedvesebb filmje volt az örmény származású Paradzsanov versbeszédben előadott gyönyörű alkotása, mely a korabeli szovjet filmes áradatban ukrán nyelven szólt az elpusztíthatatlan hagyományról és a szerelem ereiéről.